A°. 1804. N°. 72.

LEYDSE COURANT.

VRYDAG DEN 15 JUNY.

LEYDEN den 14 Juny. Behalven de Acte van Beschuldiging tegen 47 Persoonen, den 28 Mey by het Crimineel Gerechts-Hof van de Seine ingebragt, en medegedeeld in zeven Byvoegsels tot het Officieel Dagblad, van welk Stuk, in onze Courant van den 4 dezer, de hoofd-inhoud is, althans voor zo veel den Generaal Moreau betreft, ziet men thans, in 4 Byvoegzels tot hetzelfde Dagblad, publiek eene *Verzameling, der Verhooren, ondergaan door den Generaal Moreau, Verhooren van eenigen zyne Medebeschuldigden, Protessen-Verbaal van Confrontatie en andere Stukken overgelegt tot staaving van de beschuldiging tegen dien Generaal ingerigt*, te samen 33 Stukken, van welke No. 1. het verhoor is, door den Generaal Moreau ondergaan, den 15 February, zynde den dag op welken hy is gearresteerd, en in welk verhoor door hem, op de onderscheidene vraagen is geantwoord, onder anderen: „ Dat hy Georges, enkel by „ reputatie kent, dat hy deszelfs verblyf te Parys, niet anders weet, als uit de publieke gezegdens, ter zaake der arresteeringen, die gedaan wierden om hem te vinden; dat hy geen kennis draagt van deszelfs komst aan 't hoofd eener bende Guiten te Parys, om het Hoofd van den Staat om „ te werpen. Dat hy nooit in eenige betrekkingen met Georges is geweest; dat hem onbewust is dat Pichegru zich te „ Parys bevind; dat hy denzelven niet heeft gezien; dat hy „ geenerlei inlichting heeft over het verblyf van Pichegru te „ Parys, in deze maanden de vorige; dat hy niet stellig zeggen kan gehoord te hebben dat Pichegru te Parys was, als „ daar over enkel in gezelschap in 't algemeen te hebben „ hooren praaten; dat hy nooit met denzelven, geduurende „ deszelfs verblyf te Londen eenige relatie heeft gehad; nooit „ iemant naar Londen te hebben gezonden; dat hy met Pichegru in vriendschap leefde, toen hy onder denzelven „ by het Noordelyk Leger diende, onbewust zynde, of het „ in twist raaken met hem voortgekomen is uit het vervullen „ van zyn pligt jegens het Gouvernement, ten aanzien van „ Pichegru, als zedert dien tyd nooit eenige gemeenschap „ met hem hebbende gehouden. Dat hy niemant belast heeft „ met onderhandeling van eenig vergelyk met Pichegru; dat „ hem onbewust is, of Pichegru zulks heeft gedaan; dat verscheide Persoonen, die hem complimenten van wegens Pichegru hadden overgebragt, niet gezegt hebben gelast te „ zyn met hunne bevreediging."

De Generaal nog op nieuws ondervraagd zynde, of er geenerlei onderhandeling tot bevreediging, noch door hem, noch door Pichegru, noch door een derde was aangevangen, verklaarde by zyne gedaane antwoorden te volharden; en op de vraag of hy nooit Georges zedert de Burgerlyke Oorlog had gezien, zeide hy neen, gelyk hy ook *neen* antwoorde op de vernieuwde aanvraage, of hy Georges, Pichegru, of iemant van hunne party te Parys niet gezien had; ook ontkende hy David ooit met eenige commissie by Pichegru belast te hebben, en onbewust te zyn of deze denzelven eenige commissie had opgedragen.

No. 2. der Stukken, is een nader Verhoor van den Generaal Moreau, op 19 February, by hetwelk hy volhard in de antwoorden by zyn eerste Verhoor gegeeven, zo als hy ook doet by zyn derde Verhoor op 6 Maart, uitmakende het Stuk No. 3. Het Stuk No. 4. is een Brief van hem aan den Groot-Rechter, tot geleide van een Brief voor den Eersten Consul, zynde No. 5., en het antwoord van den Groot-Rechter, No. 6.

Numero 7, is een Verhoor van den Generaal Moreau, gehouden op 30 Maart, in welke hem is tegen gesteld de Persoon van zekeren Rolland, en hem vertoond de twee Verhooren, den 15 en 19 February door denzelven ondergaan, en na hem dezelven waren voorgeleezen, vroeg hy om het tweede zelve te leezen, en dit gedaan hebbende, erkende hy, dat die tweemaal by hem was geweest. De Generaal Moreau zegt ten dien opzichte:

„ Het is waar dat Rolland eene tweede keer by my is geweest om over Pichegru te spreeken. Ik weet dat het is „ geweest in de maand Pluviose, maar de juiste dag kan ik „ niet bepaalen. Hy verhaalde my dat Pichegru by hem was „ gelogeerd, en dezeverlangde my te zien. Ik vroeg om wat „ reden; hy antwoordde die niet te weeten, maar te gelooven dat het was om my over de middelen te spreeken om „ Vrankryk te verlaaten. Ik zeide hem dat ik myn Secretaris „ Fresnieres zenden zoude by hem Rolland om te weeten wat „ Pichegru begeerde. Ik belastte in de daad myn Secretaris „ om by Rolland met Pichegru te praaten, om te weeten wat „ hy wilde."

„ Des avonds van Tafel opstaande, zeide men my dat er „ iemant naar my vroeg. Ik ging in myn Kamer; was zeer „ verwonderd aldaar Pichegru te vinden, nog geen antwoord „ bekomen hebbende van Fresnieres, die niet by my had „ gespyst. Pichegru was alleen in myn Kamer. Of Fresnieres met hem terug gekomen was, weet ik niet, dat was „ waarschynlyk."

„ Na ik Pichegru had gehoord, die my van de voormaalige „ Prinsen sprak en van de kansen, welke de Landing in Engeland vertoonde, en na hem te hebben hooren zeggen, dat „ de herstelling van Monarchaale formen den voormaalige „ Fransche Prinsen hoop inboezemde, antwoorde ik hem, „ dat de voormalige Fransche Prinsen, geen Aanhangers in „ Vrankryk hadden, noch in de Legers, noch onder de aangestelde Magten, noch by de Burgers, die byna allen Bezitters waren van Nationale Goederen, en ik, de eerste, „ als Eigenaar zynde van een Landgoed, het welk den Pretendent had toebehoord. Ik voegde daar by, dat het Gouvernement zo bestendigd was, dat het de grootste dwaasheid zou zyn, dat te willen aanvallen."

„ Het is waar dat Rolland my daags daar aan door Pichegru „ is gezonden, ik beantwoordde hem byna in dezelfde bewoordingen."

„ Rolland vroeg my of ik zelfs geen aanspraak op het Gezach had; myn antwoord was dat zulks nog eene andere „ dwaasheid zyn zoude; dat ik zedert byna drie Jaaren het „ Leger had verlaaten; dat myn gezelschap zich bepaalde, „ tot een dozyn zeer vreedzaame Vrienden; dat ik geene „ Senaats-Leden, geene Tribunen, geene Staats-Raden, „ geene Krygslieden zag, buiten myn Aides de Camp; met „ één woord, geenerlei Lid van de Magten; dat om aanspraaken te hebben, men moest zien verdwynen de Familie „ van Bonaparte, de Consuls, de Gouverneur van Parys, „ de Consulaire Garde, enz. Dat voor het overige, zo ik „ eenig credit mogt beoogen het zyn zou om aan Pichegru „ dienst te doen, en hem weder in zyn Land te doen keeren."

Het 8ste Stuk is weder een Verhoor van den Generaal Moreau, en zyne Confrontatie op 12 April gehouden, waar in hy erkend eene andere samenkomst met Pichegru en Lajolais by hem gehad te hebben, terwyl Pichegru, in een Verhoor door hem ondergaan, onbekend Moreau te hebben gezien, en zich verwonderd over meenigvuldig gedreedigd gehoofd met dien Generaal, wanneer zy te samen geene regelingen hebben gehad zo als onder Militairen gewoon is.

De verdere Stukken, meestal de overige Beschuldigden raakende, moeten wy geheel agter laaten, om in zyn geheel te kunnen mededeelen; de Aanspraak door den Generaal Moreau gedaan, alvorens de Advocaat Bonnet zyne verdeediging opnam, in de zitting van 't Crimineel Gerechts-Hof, op voorleden Dingsdag, zynde van dezen inhoud:

„ MYNE HEEREN, voor u verschynende, wensch ik een „ oogenblik zelf gehoord te worden. Myn vertrouwen in „ de verdeedigers, die ik gekoozen heb, is onbeperkt. Ik „ heb hun in alles de zorg overgelaaten om myne onschuld „ te verdeedigen; het is door hunne stem alleen, dat ik met „ de Justitie spreeken wil; maar ik gevoel de behoefte om „ zelf te spreeken met U en met de Natie."

„ Ongelukkige omstandigheden, door het toeval voortgebragt, of door den haat gesponnen, kunnen eenige oogenblikken de levens van den eerlykſten man beneevelen. „ Met eene groote maate van behendigheid kan een misdadiger het vermoeden, en de bewyzen zyner misdaaden van „ zich afkeeren; een geheel leven is altoos het zekerst getuigenis vóór of tegen een beschuldigde. Het is dus myn „ geheele leven, dat ik tegenoverstel tegen de beschuldigers, die my vervolgen. Het is openbaar genoeg geweest „ om bekend te zyn. Ik zal slegts eenige tydperken van „ hetzelve herinneren, en de getuigen, die ik zal inroepen, zyn het Fransche Volk, en de Volken, die Vrankryk verwonnen heeft."

„ Ik was tot de Studie der Rechten opgeleid by het begin „ dier Omwenteling, die de Vryheid des Fransehen Volks „ moest grondvesten. Zy veranderde de bestemming myns „ leevens; ik wydde het der Wapenen: ik trad niet uit staatzugt onder de Soldaaten der Vryheid; ik omhelsde den Militairen stand uit eerbied voor de Rechten der Natie; ik „ werd Krygsman, om dat ik Burger was."

„ Deze denkwyze droeg ik mede onder mynen Vaanen; „ ik heb die er altoos behouden. Hoe meer ik de Vryheid „ beminde, des te onderworpener was ik aan de Krygstugt."

„ Ik klom met vry veel snelheid op, maar altoos van rang „ tot rang, zonder er eenen over te springen; altoos door „ myn Vaderland te dienen, nimmer door de Committés te „ vleijen. Het Opper-bevelhebberschap bereikt hebbende, „ toen de overwinning ons te midden der vyandelyke Natiën „ deed doordringen, heb ik my niet minder toegelegd, om „ hun het caracter des Fransehen Volks te doen eerbiedigen, „ dan om hun deszelfs Wapenen te doen vreezen. De Oorlog was, onder myn bevel, alleen op het Slagveld een „ Geessel. Midden uit hunne verwoeste Velden hebben my „ de Vyandlyke Natiën en Mogendheden meermaalen dit getuigenis gegeeven. Dit gedrag dagt ik even geschikt als „ onze overwinningen om Vrankryk veröveringen te verschaffen."

„ Op dien tyd zelfs, toen tegenovergestelde grondregelen „ in de Committés van Gouvernement de voorkeur scheenen „ te hebben, verwekte dit gedrag tegen my noch laster noch „ vervolging. Geen nevel ontstond immer rondom dat gedeelte Militairen roems, 't welk ik mogt verkreegen hebben, tot op dien al te befaamden dag van 18 Fructidor. „ Zy, die dezen dag met zo veel snelheid deeden uitbarsten, „ verweeten my, dat ik te langzaam geweest was in het aanklaagen van eenen Man, in wien ik alleen eenen Wapenbroeder beschouwen kon, tot zo lang de klaarblykelykheid der daadzaaken en der bewyzen my zouden hebben „ doen zien, dat hy door waarheid en niet door onrechtvaardig vermoeden beschuldigd was. Het Directorium, het „ geen alleen de omstandigheden van myn gedrag genoegzaam kende om hetzelve wel te beoordeelen, verklaarde „ openlyk hoe onberispelyk het my beschouwde; het stelde „ my in een post, het Ampt was niet luisterryk; het werd „ zulks weldra."

„ Ik durf gelooven, dat de Natie niet vergeeten heeft, „ hoe ik my haarer waardig getoond heb; zy heeft niet vergeeten, met welke opöfferingen van alle persoonlyke bedenkingen. Ik in ondergeschikte posten in Italien gestreeden heb; zy heeft niet vergeeten, hoe ik door de tegenspoeden onzer Legers weder tot het Opperbevelhebberschap gebragt, en als het ware door onze ongelukken „ op nieuw tot Generaal benoemd werd; zy herinnert zich, „ hoe ik twee-werf het Leger herstelde uit de afgescheurde „ stukken van die, welken de Vyand verstrooid had, en „ hoe, na het twee-werf weder in staat gesteld te hebben, „ om Rusland en Oostenryk het hoofd te bieden, ik twee-werf deszelfs bevelhebberschap nederlegde, om er een „ ander te gaan opvatten, waar aan een grooter vertrouwen „ gehegt was."

„ Op dat tydstip van myn leeven was ik niet sterker Republikein dan op eenig ander; ik scheen het meerder. Ik „ zag op eene meer byzondere wyze het oog, en het vertrouwen op my gerigt van hun, die in de magt waren om eene „ nieuwe rigting aan de Republiek mede te deelen. Men sloeg „ my voor, en zulks is eene bekende daadzaak, om my aan „ het hoofd te stellen van een dag omtrent gelykſoortig met „ den 18. Brumaire. Myne staatzugt, indien ik van dezelve „ eene buitengewoone maate bezeeten had, kon zig ligtelyk „ met het schoonst schynend voorkomen bedekt, of zelfs het „ vereerendst gevoel van liefde tot het Vaderland voorgegeeven hebben."

„ De voorslag was my gedaan door Lieden, benoemd in „ onze omwenteling door hun Patriottismus, en in onze Nationale Vergaderingen door hunne talenten; ik wees denzelven van de hand. Ik oordeelde my geschikt om bevel „ te voeren over de Legers; ik wilde geen bevel over de „ Republiek."

„ Dat was, myns oordeels, genoeg getoond, dat, indien

** By THIEME, te *Zutphen*, is gedrukt: NOOD- en HULPBOEKJE, *voor allen die door der Liefde of door Zelfsbeviek-king buiten spoorig zyn gewaeft*, met gewigtige Waarneemingen en duidelyke Wegwyzingen, voor alle naar genezing hakende Lydenden dezer Clasſe voorzien, door eenen Nederlandſche Geneeskundigen, *3de Druk*, en is ook te bekomen te Rotterd. by *Holſteyn*; 's Hage *Thierry en Menzing*; Dordr. *Blusſé*; Groning. *Doekema*; Leyden *Duſaar*; Haarl. *Kampman*; Hoorn *Vermande*; Alkm. *Hand*; 's Bosch *Pallier*; Breda *van Bergen*; Nym. *Vieweg*; Arnh. *Nyhoff*; Campen *Valkenier*; Zwol *de Vries*; Deventer *Brouwer*; Leeuw. *Wiarda*; Utr. Wed. *Terveen en Zoon*; en te Amst. by DIRK TOL, in de Kolk Sceeg, by den N. Dyk.

** De *nuttige* AARDAPPELEN, *die het geheele Land voedden*, in derzelver *aard*, *voortplanting*, en meer dan *zestig* maakſel, welke *soorten de beſten zyn*, *groei en vryheid*, *tyd van verplanting*, *groeigrond* en deszelfs *bereiding*, *voordeel* voor *het Land waar op zy waſſen*; *oogſt* en *bewaring* en wel voor *het bevriezen*; enz. hoe *dezelve te bereiden* tot allerleye gezonde en weedſaame Spyzen, inzonderheid voor *Armen* en in *Cod huizen*; hoe *Meel* daar van te maaken, en allerye zaamenſtelſels, als: *Taarten*, *Wafelen*, *Koekjens*, *Struif*, *Appel-*, *Olie-* en *Pannekoeken*; hoe de *Aardappelen* tot *Bry-* of *Moes*, ook tot *Salade* te bereiden; enz. hunne *nuttigheid* voor *Bakkers* om er *Brood* van te bakken; hoe er *Styfſel* en *Poeder* van te maaken, ook de keurlykſte DRANKEN, als: *Brandewyn*, *Bier*, *Koffy*, *Chocolade*, tot *Surroop*; enz. hun *nuttig gebruik* in de MEDICYNEN en in verſcheidene BEROEPEN, als voor: *Tingieters*, *Blikſlagers*, *Pierwers*, *Papiermakers*, *Apothecars*, enz. — Het *gebruik* van AARDAPPELEN voor *Paarden*, *Runderen*, *Schaapen*, *Geitten*, *Varkens*, *Hoenders*, *Vogelen* en *Viſchen*; door J. A. J. LUDWIG en C. PEREBOOM, *M. D.* te *Amſterdam*. VIERDE DRUK. Prys 15 Stuivers, nu te Amſterdam by *W. Holtrop*; Rotterdam *Hofkyn*; Dord *Bluſſé*; den Haag *Thierry en Waring*; Haarlem *Wild en Comp.*; Leyden *Cyfveer*; Utrecht *van Terveen*; Groningen *Comkens*; Middelburg *van der Stroom en Zoon*; Amſterdam *Allart*; Rotterdam *Bennet*; Delft *Kloppenburg*; Gouda *Goudriaan*; Dordrecht *Blusſé*; Arnhem *Nyhoff*; Zwol *de Vries*; Deventer *Brouwer*; Leeuwarden *Wiarda*; Utrecht *Wed. Terveen en Zoon*; en te Amſt. by DIRK TOL, in de Kolk Sceeg, by den N. Dyk.

** De *nuttige* AARDAPPELEN, *die het geheele Land voedden*, in derzelver *aard*, *voortplanting*, en meer dan *zestig* maakſel, welke *soorten de beſten zyn*, *groei en vryheid*, *tyd van verplanting*, *groeigrond* en deszelfs *bereiding*, *voordeel* voor *het Land waar op zy waſſen*; *oogſt* en *bewaring* en wel voor *het bevriezen*; enz. hoe *dezelve te bereiden* tot allerleye gezonde en weedſaame Spyzen, inzonderheid voor *Armen* en in *Cod huizen*; hoe *Meel* daar van te maaken, en allerye zaamenſtelſels, als: *Taarten*, *Wafelen*, *Koekjens*, *Struif*, *Appel-*, *Olie-* en *Pannekoeken*; hoe de *Aardappelen* tot *Bry-* of *Moes*, ook tot *Salade* te bereiden; enz. hunne *nuttigheid* voor *Bakkers* om er *Brood* van te bakken; hoe er *Styfſel* en *Poeder* van te maaken, ook de keurlykſte DRANKEN, als: *Brandewyn*, *Bier*, *Koffy*, *Chocolade*, tot *Surroop*; enz. hun *nuttig gebruik* in de MEDICYNEN en in verſcheidene BEROEPEN, als voor: *Tingieters*, *Blikſlagers*, *Pierwers*, *Papiermakers*, *Apothecars*, enz. — Het *gebruik* van AARDAPPELEN voor *Paarden*, *Runderen*, *Schaapen*, *Geitten*, *Varkens*, *Hoenders*, *Vogelen* en *Viſchen*; door J. A. J. LUDWIG en C. PEREBOOM, *M. D.* te *Amſterdam*. VIERDE DRUK. Prys 15 Stuivers, nu te Amſterdam by *W. Holtrop*; Rotterdam *Hofkyn*; Dord *Bluſſé*; den Haag *Thierry en Waring*; Haarlem *Wild en Comp.*; Leyden *Cyfveer*; Utrecht *van Terveen*; Groningen *Comkens*; Middelburg *van der Stroom en Zoon*; Amſterdam *Allart*; Rotterdam *Bennet*; Delft *Kloppenburg*; Gouda *Goudriaan*; Dordrecht *Blusſé*; Arnhem *Nyhoff*; Zwol *de Vries*; Deventer *Brouwer*; Leeuwarden *Wiarda*; Utrecht *Wed. Terveen en Zoon*; en te Amſt. by DIRK TOL, in de Kolk Sceeg, by den N. Dyk.

Dit wordt, aan *Vrouwen* van *hoogere of laagere ſtand*; aan dezulken, vooral, als het *Huisbouden beginnen*, aan *Dienſtboden*, *Koks*, *Logement*, *Openhaſt-* en *Ordinaris-Houders*, by uitneemendheid duidelyk en in den grond onderweezen, door een *Vlaamſche Vrouw*, die het niet beneden zich achtte de KOOKKUNST in den grond te *leeren*, en te *beſchryven*, in haar algemeen bekend Boek, getyteld: DE VOLMAKTE HOLLANDSCHE KEUKENMEID, eenig in zyn soort door *verſcheidenheid*, *volledigheid* en *menage*. VROUW noch KOK noch KEUKENMEID behoeft hier verleegen te ſtaan wanneer zy iets willen *Bakken*, *Koken* of *Braaden*. Alles wat in de KOKKERY voorkomen kan, vindt men in dit Boek; en daar het veele *Vrouwen* en *Dienſtboden* dikwyls veel moeite kost eene Tafel *interieurſchyn* en te doen *bedienen*; zoo wordt ook dat, op de klaarſte wyze, hier geleerd; insgelyks de *kunſt van voorſnyden* waar in veele Mans weinig ervaren zyn, enz. enz. Het Werk in III Deelſjens van 350 Bladz., *met Plaaten*, waar van meer dan 20 duizend ſtuks zyn verkogt, is voor 34 Stuivers te krygen by alle Boekverkoopers en in getale by HOLTROP, te Amſterdam. Elk Deeltje apart 12 Stuivers.

*** Het groot en algemeen TUIN- en HOFSTEEBOEK, van J. H. KNOOP, beſchryvende in het 1ſte Deel, en in XXXIX naar de Natuur gekleurde Plaaten af beeldende, alle de Appelen, Peeren en andere Gewaſſen, Vruchten en Fruiten, welke in onze Hoven en Tuinen groeijen of daarin aangekweekt kunnen worden, derzelver Eigenſchappen, en Kunſtnaamen; in het 2de Deel alle Ooſt- en Vruchtboomen, de beſte Groeiplaatſen, en waar aan men kunne weeten of men de beſte Boomen hebbe; in het 3de Deel de Plantadjen of Wilde Boomen en Heeſtergewaſſen, ook die Boomen, welke tot Werk- en Brandhout dienen, en wier aankweeking's Lands Inkomſten vermeerderd, en den Ingezeetenen genoegen geeft. Dit Werk, aldus in III Stukken in Folio, met zoo veele Plaaten van honderde ſoorten van Vruchten en Fruiten nu zo ſchoon als ooit, naar 't leven gekleurd, koſte aanvanglyk *f* 42, doch thans wegens het meer algemeen verſpreid ſlechts *f* 12, in halve Eng. Band, by HOLTROP, te Amſterdam. Niet in Commiſſie.

ik eerzugt koesterde, het niet die was, welke dorst naar gezag of magt; kort daarna toonde ik zulks nog sterker."

„ De 18 Brumaire verscheen, en ik bevond my te Parys. Deze Omwenteling, door anderen dan door my te weeg gebragt, liet myn geweeten in rust. Bestuurd door een Man, die met eenen grooten roem omgeeven was, kon zy my eenen gelukkigen uitslag doen hoopen. Ik trad tot haar toe om haar te ondersteunen, en, terwyl andere partyen my aandreeven om zig aan hun hoofd te stellen en haar te bestryden, ging ik in Parys bevelen ontfangen van den Generaal Bonaparte. Die bevelen doende uitvoeren, heb ik mede gewerkt om hem tot dien hoogen rang te verheffen, welken de omstandigheden vereischten."

„ Toen hy my, eenigen tyd daar na, het Opperbevel over de Rhyn-Armée aanbood, ontfing ik het uit zyne handen met even veel verknogtheid, als uit de handen der Republiek zelve. Nimmer was myn Krygs-voorspoed sneller, meenigvuldiger, beslissender dan op dat oogenblik, toen deszelfs lusster zich verspreidde over het Gouvernement, het geen my beschuldigt."

„ Van zo veele Overwinningen terug keerende, onder welke allen de groosste was, op eene kragtdaadige wyze den Vreede van het vaste Land verzekerd te hebben, klonk alömme den Soldaat het luid gejaich der Nationale dankbaarheid te gemoete."

„ Welk een oogenblik tot het vormen eener Samenzweezweering, indien immer het denkbeeld aan iets zodanigs in myne ziel had kunnen ontstaan! Men kent de verkleefdheid der Legers voor de Opperhoofden, die zy beminnen, en door welken zy van overwinning tot overwinning geleid zyn: zou een Staatzugtige, zou een Samenzweerer de gelegenheid hebben laaten ontsnappen, toen hy, aan het hoofd eener zo dikwerf zegevierende Armée van honderd duizend Man, terug keerde te midden eener nog ontrustte en altoos voor haare grondbeginzelen en derzelver duurzaamheid bezorgde Natie?"

„ Ik was alleen bedagt om myn Leger af te danken, en ik keerde terug tot de rust van het burgerlyk leven."

„ In die rust, welke niet zonder roem was, genoot ik voorzeker myne eer, die eer, welke het in geene menschelyke magt staat, my te ontrooven; de herinnering myner daaden, het getuigenis van myn geweeten, de achting van Landslieden en Vreemdelingen, en, indien ik het zeggen moet, het aangenaam en streelend voorgevoel van die der nakomelingschap."

„ Ik genoot een vermogen, 't welk alleen daarom groot was, om dat myne begeerten niet onmeetelyk waren, en 't geen myn geweeten vry van verwytingen liet. Ik genoot myn tractement van werkeloos Generaal. Voorzeker was ik met myn lot te vreede; ik die het lot van niemand benydde. Myn Huisgezin en myne Vrienden, die des te dierbaarder voor my wierden, daar zy niets meer van myn crediet of fortuin te hoopen hebbende, alleen om my zelfs wille aan my verbonden bleeven; alle deze goederen, de eenigen, waaraan ik immer eenen grooten prys heb kunnen hegten, vervulden myne geheele ziel en konden in dezelve geen ander voorwerp van wensch of staatzugt overlaaten; zou zy zig dus voor misdaadige ontwerpen geöpend hebben?"

„ Zy was zo wel bekend, die gesteldheid myner ziel; zy was zo wel gewaarborgd door de verwydering, waarin ik my hield van alle de wegen der staatzugt, dat, van de overwinning van Hohenlinden tot op myne arrestteering, myne vyanden nimmer andere misdaad in my hebben kunnen vinden, noch zoeken, dan de vryheid myner gesprekken: myne gesprekken . . . ., dikwerf zyn zy gunstig voor de daaden des Gouvernements geweest, en, indien zy zulks van tyd tot tyd niet waren, kon ik dan gelooven dat die vryheid een misdaad geworden was, by een volk, 't welk zo dikwyls de vryheid van denken, van spreeken, van de drukpers gedecreteerd, en die, zelfs onder de Koningen, in eene ruime maate genooten had?"

„ Ik erken het, met eene groote rondborstigheid van Caracter gebooren, heb ik die natuurlyke eigenschap van het oord Vrankryks, alwaar ik geboren ben, nimmer kunnen afleggen, noch in de Legers, waar alles haar eene veerkragt byzet, noch in de omwenteling, die haar altoos als deugd in den mensch, en als pligt in den burger heeft uitgeroepen. Maar laaken dan zy, die samenzweeren, zo openlyk het geen zy afkeuren? Zo veel openhartigheid strookt weinig met de agterhoudendheid en met de aanslagen der staatkunde."

„ Indien ik ontwerpen van Samenzweering had willen smeeden en voortzetten, zou ik myne gevoelens ontveinsd en alle de posten bejaagd hebben, die my weder een voornaam gedeelte van de Nationaale magt in handen konden geeven."

„ Om my deze rigtsnoer voorteschryven, had ik, by gebreeke van een staatkundig Vernuft, 't welk ik nimmer bezat, voorbeelden, die by ieder bekend zyn, en wier uitslag hen gewigt byzette. Ik wist ten minsten, denk ik, dat Monk zig niet van de Legers verwyderd had toen hy wilde samenzweeren; dat Cassius en Brutus het hart van Caesar genaderd waren, om het te doorbooren."

„ Rechters, ik heb u niets meer te zeggen. Zodanig is myn Caracter, zodanig was myn geheele leeven. Ik betuig voor het aangezigt des hemels en der menschen de onschuld en ongekreukte eerlykheid van myn gedrag: gy kent uwe pligten, Vrankryk hoort u, Europa beschouwt u, en de Nakomelingschap wagt u."

De Generaal Moreau deze merkwaardige schets van zyn leeven hebbende uitgesproken, nam de Heer Bonnet, een onzer eerste Advocaaten, het woord voor zyne Verdeediging op. De Generaal Moreau, zegt hy, is in de boeijen, betigt van een groot misdryf. De beschermende herinneringen, welke den Beschuldigden omzweeven, spreeken hem niet vry; zy beletten de vooringenomenheden niet; zy doen geenzins de bewyzen te niet, maar zy gebieden meerdere zorg, meerder omzichtigheid in het onderzoek der bezwaaren, die tegen hem kunnen bestaan. De Beschuldigde kan zeggen: alvorens uwe denkwyze te vestigen, alvorens my te oordeelen, onderzoek wie ik ben.

Hier herinnerde de Advocaat de aarzeling van het Hoofd van den Staat, het welk drie dagen lang weigerde Moreau als schuldig te beschouwen; de menigte Adressen, die, by het feliciteeren van den Eersten Consul over de ontsnapping van het hem bedreigd schennis, het leedweezen uitdrukken van Moreau onder de Samenzweerers geraangschikt te zien; en hy verzekerd den Magistraaten dat Moreau op deze Banken, nog zyn gansehen roem waardig is.

Waar, vraagt hy, zyn de bewyzen die Moreau beschuldigen, en van hoedanigen aart zyn zy? Hy houdt staande, dat de Brief van Moreau aan David en die aan den eersten Consul, wel verre van Stukken tot beschuldiging te zyn, veeleer geschikt zyn ter verdeediging. Honderd agt- en veertig getuigen zyn er gehoord; geen van allen beschuldigen zy den Generaal, en men vindt ten zynen laste niet dan verklaaringen, die in de interrogatorien door twee of drie van de 47 aangeklaagde gedaan zyn; verklaringen, zegt hy, die op zich zelven staan, en welke hy zal aantoonen met de waarschynlykheid blykbaar te stryden.

Hy zegt, dat er in den loop van het Proces geene feiten laaten van Moreau zyn, dan die, welke men hem aantygt gedurende den tusschentyd van de 15 uuren, die er tusschen het tweede bezoek van Pichegru zyn verloopen, waar de openingen beginnen, en de zending van Rolland by Moreau. Dat alle de voorgaande feiten, by de Acte van beschuldiging gerelateerd, tot de samenzweering niet behooren, en daar over dus niet valt te pleiten, terwyl dezelve alleen behoren tot de geschiedenis; dat niemant zelve de praetense openingen by dat tweede bezoek heeft gehoord; dat die openingen, welke ten oogmerk hadden het herstel der Bourbons, door Moreau stellig zyn afgeweerd; dat dit feit het baat blykelykste was van de Acte van beschuldiging; dat men niet kan vermoeden, dat Moreau spoedig de eene Samenzweering in de plaats van de andere zou hebben gesteld, gelyk de verklaaring van Rolland meldt.

De beschuldiging tegen Moreau laat zich dus verdeelen: het geen den 18 Fructidor voorgaat; de Correspondentie van den Abt David; de geruchten te Londen; de bezoeken van Pichegru aan Moreau; de laatste grief is, dat hy de Samenzweering niet verklaagd heeft, indien er werkelyk eene Samenzweering plaats had.

De positie van Moreau op den 18 Fructidor was allermoeilykst. Er was toen maar één Stem van afkeuring; men vergaf het hem niet, dat hy zyn ouden Spits-Broeder verklaagde: dat gedrag doet voorwaar geen denkbeeld ter waereld ontstaan van medepligtigheid. Het blykt, dat Pichegru in het Jaar III. in zekere betrekkingen was met Condé; dat er gesproken wierd van de Bourbons te herstellen; dat zy, welke tot de uitvoering van dit plan moesten medewerken, zich niet konden verstaan wegens de middelen, om het te doen gelukken; deze omstandigheden, die Moreau in 't Jaar V. heeft geweten, toen Pichegru van de Armee was verwyderd, en er geen invloed meer had behouden, hebben Moreau misschien kunnen weêrhouden, om zoo spoedig, als men het had kunnen verlangen, oude complotten, die reeds van het Jaar III. waren, te openbaren.

Hy had Pichegtu niet aangeklaagd, maar hy nam Kehl in; hy had Pichegru niet aangeklaagd, maar .... Hier haalt de Advocaat den voorspoed en de roemryke overwinningen op van Moreau by het Rhyn-Leger, en zegt ten slotte: zie daar hoe Moreau de gaping heeft gevuld, tusschen het einde van het Jaar III. en den 18 Fructidor. Hy heeft dus de communicatien, die Pichegru met de Prinsen had geöpend, niet voortgezet.

Het Directoire alleen had zich kunnen beklagen over deze samenzweering, die alleen tegen hetzelve was gericht; het Directoire, welk uit zynen aart gebrekkig was, het geen de algemeen gevoeld wierd, en dat ook vier Jaaren daarna wierd omver geworpen door eenen held, die in die omstandigheden de goedkeuring wegdroeg van alle Franschen.

Men tygt hem als eene beschuldiging aan zyne verzoening met Pichegru, in het Jaar X, en om deze beschuldiging te bewyzen, gebruikt men eene zonderlinge redeneerwyze, die echter eenigzins schoonschynend is. Wanneer men nagaat wat er is gebeurd, zal men zien, dat die verzoening mogelyk was.

Pichegru had tegen het Directoire samengespannen; maar wat was het Directoire? een Gouvernement dat uit zyn aart slegt was: Moreau had zulks in 't Jaar 8 erkend. Bonaparte insgelyks. De 18 Brumaire was het gevolg van hun vereenigd pogen. Pichegru had zyne feilen uitgewischt door zyne deportatie; de Emigranten hadden amnestie verkreegen die waren gebannen; de Chouans en zy, die de Wapenen tegen hun Vaderland hadden gedragen, kwamen in Vrankryk terug; de verbannenen van 18 Fructidor werden aangehaald het Gouvernement lag eene roemryke goedertierenheid aan den dag; en in die omstandigheden, vyf Jaaren na den 18 Fructidor, onderneemt de Abt David om beide de Generaal (Moreau en Pichegru) te verzoenen en dringt op die verzoening aan; ten dien einde herhaalde stappen doende.

Waarom zou Moreau zich verzet hebben tegen de terugkomst van Pichegru? By het nadenken des Briefs aan den Abt David, waarin die bevreediging wordt berigt, ziet men te gelyk de pligtmaatige denkwyze van den Generaal Moreau over Pichegru, en zyn leedweezen, denzelven in de drie laatste Veldtogten door zyn gedrag die denkwyze te hebben zien bevestigen. Dit stuk is rechtvaardigend; aangezien men in de Acte van Beschuldiging, eene keten heeft geheeten van den 18 Fructidor af, wil ook de Advocaat die volgen. Na dezen dag kwam Moreau, eenen onaanzienlyken rang beslaan, die hem by het Leger van Italien wierd toevertrouwd, alwaar zyne tegenwoordigheid de rampspoeden herstelde van dat Leger door Scherer, dien al te onbekwamen Generaal, gecommandeerd. Met de wrakken van hetzelve, vormt hy een nieuw Leger, het welk 80 duizend Man in toom houdt. Joubert sneuveld: op nieuws red hy het Leger. Op den 18 Brumaire voegt hy zich by Bonaparte, gaat nieuwe Lauweren plukken aan den Rhyn; waar hy, aan 't spits van 100 duizend Man, de aandrift van zyn heerschzuchtigen inborst had kunnen opvolgen. Zie daar, voegt er zyn Advocaat by, de waarachtige schalmen der keten van samenzweering van het 5de tot het 10de Jaar.

Vervolgens gaat Bonnet over tot de Correspondentie, waarvan David en Lajolais de overbrengers zyn geweest. Hy merkt aan, dat de verdediger van David op dit stuk duidelyk heeft geantwoord, en bewezen, dat al wat David had gedaan, niet anders ten oogmerk had gehad, dan de terugkomst van Pichegru in Vrankryk te bewerken. Hy legt er zich op toe om te bewyzen, dat Lajolais de overbrenger niet had kunnen wezen van de denkwyze van Moreau, wyl er 8 Maanden verloopen zyn tusschen het bezoek van Lajolais in Grosbois, om zyn vertrek naar Londen te berichten en zyne aankomst aldaar; dat hy de Agent van Moreau niet was, wyl deze hem had geweigerd, om hem de geringe som van 15 Louisen voor zyne reis ter leen te geven; dat Moreau zeker nog niets bepaalds ten aanzien van de Samenzweering weten kon, wyl men hem niet begonnen heeft openingen te doen, dan toen Pichegru was aangekomen; dat de Londensche geruchten die geenen, welke gekomen zyn, wel hebben kunnen aanmoedigen, maar dat ieder een weet wat dusdanige geruchten gelden: dat zo dikwyls er van Samenzweringen gesproken wordt, men altoos droomt van ondersteuning door Liedenvan aanzien; dat de verklaringen deswegens gedaan, van geen gewigt ter wereld kunnen zyn, enz.

Na getracht te hebben om Moreau van alle vermoeden te zuiveren tot aan de komst van Pichegru; houdt de Advocaat staande, dat Moreau, toen hy gearresteerd was, ten oogmerk had om aan de edelmoedigheid van het Opperhoofd van den Staat het geheim toe te vertrouwen, van het geen er onvoorzichtigs in zyn gedrag by die gelegenheid had kunnen plaats hebben; geevende tevens rekenschap van de feiten, waarvan hy de naauwkeurigheid ten stelligstenverzekerd.

Lajolais kwam hem de aankomst van Pichegru aankondigen en eene samenkomst vragen: dezelve wordt om eene Jagtparty uitgesteld; voorwaar zodanig een beletsel kan eene byeenkomst niet stooren van Menschen, die samen groote ontwerpen smeden.

In de eerste byeenkomst is er niets gebeurd, dat tot de Samenzwering betrekking had.

„ „ „ „

Verders houdt hy ſtaande, dat debyeenkomſt op Magdalena's Bolwerk een hartenſchim is; dat het eene zaak van minder aanbelang was, welke Moreau zou hebben erkend, terwyl hy eenigen feiten heeft beleden, die ook de eenigen zyn, welke ten zynen laſte komen.

Hy wilde Pichegru niet aan zyn Huis ontfangen; hy had Fresnieres gezonden, om te vernemen wat hy hem meêtedeelen had; maar Pichegru kwam met zynen Secretaris terug, en er wierden wezenlyk openingen gedaan. Alle de verklaringen ſtemmen daarin over een, dat Moreau Pichegru onvergenoegd liet heenen gaan.

Tuſſchen twee Mannen, tegen welke geen getuigen zyn, moet men gelooven wat waarſchynelyk is; dus kan dat gedeelte van de verklaring, waar by Rolland het poinct van Dictatorſchap, dat Moreau zou gehad hebben, ontdekt heeft, geen ſtaak houden.

Rolland zal de gedachten van Moreau kwalyk hebben gevat, welke hem gezegt heeft: „ Hoe wilt gy, dat ik my aan 't hoofd ſtelle van eene beweging ten behoeve der Bourbons, ik die Vrienden in den Senaat, in de Armée, en onder de Geconſtitueerde Magten heb? Wel! dan zouden de Conſuls, de Gouverneur en de Geconſtitueerde Magten eerſt moeten verdwynen." Zie daar de natuurlyke zin der Conferentie, welke Moreau met Rolland gehad heeft.

De queſtie wordt geleezen en opgehelderd. De Advocaat geeft te kennen, dat Rolland, overſtelpt door de byzonderheden, die men hem geeft over de geſteldheid van zyn lot, onzeker van den aart der Declaratien, by de Politie wegens Pichegru ingekomen, het redmiddel heeft moeten aanvatten, dat hem, met Moreau te bezwaaren, was aangeboden, en met meerder den rol te ſpeelen van vertrouweling dan van Medepligtigen. Hy roept Rolland op, om te verklaaren, of hy niet in de Abtdye is gebleeven, daar hy eene ſoort van vryheid had om zyne zaaken te verrigten; waarop door Rolland wordt geäntwoord, dat hy eerſt naar St. Pelagie was gebragt; dat de ongezondheid der plaats, waar hy zat, zyne vervoering naar de Abtdy genoodzaakt heeft, alwaar hy zich bevond met andere gevangenen om die zelfde zaak, welke niet in den Tempel waren.

De Advocaat van den Generaal, aangemerkt hebbende, dat Lajolais, in de debatten zyn eerſte verklaaringen heeft gemaatigd, hy, die het meeſte belang had in Moreau te bezwaaren, vermits hy aan de Prinſſen had beloofd om hun Moreau te leveren, geheel genegen om hen te ondersteunen, en om byeenkomſten uittelokken, vraagt nu, waar de Medeſtanders, waar de Officieren zyn, van welken Moreau zich heeft moeten omringen, zo hy dergelyk ſchennis in den zin had, en hoe het te onderſtellen is, dat hy zich in een geval van dien aart, zonder ondersteuning waagen zoude? Hoe is het te onderſtellen, dat de welſprekenheid van Rolland ſterker is geweeſt, dan het gezach van Pichegru, om aanſtonds op de ſamenzweering voor de Bourbons, die te laaten volgen, welke hem het Dictatorſchap moeſt aanbrengen.

Hy ontkend de verklaaring van Rolland, over het Logement, aan Pichegru te verſchaffen. Moreau had een draai van beleefdheid aan zyne weigering kunnen geeven, maar hy heeft vlak uit geweigerd. Hy ſtaat toe dat er voorſtellen aan Fresnieres zyn gedaan, en het antwoord dat hy denzelven gelaſtte te geeven; maar hy dacht niet, dat zy hem gedaan waren door Georges. Zyne ronde erkenning dezer omſtandigheid verwyderd alle vermoeden van medepligtigheid. Zo hy Prinſen had te dienen, moeſt het zyn toen hy by de Legers was; en de Man, die op het verneemen der aankomſt van Bonaparte in Vrankryk, openlyk zich dus uitdrukte: *Zie daar de Man welke voor Vrankryk noodig is om het te redden*, kan het ontwerp niet gehad hebben om hem te doen verdwynen.

Na de Zitting eenigen tyd was opgeſchort geweeſt, vervolgde de Advocaat zyn Pleidooi voor Moreau; hy maakte een overzicht der middelen van defenſie, door hem in de ogtendzitting ontwikkeld; kwam terug op het tydvak van 18 Fructidor (des 5den Jaars) en het toenmaalig Gouvernement, dat hy op nieuws doorhaalde. Hier deed de Preſident hem opmerken, dat die uitſtap ongepaſt was; en de Procureur-Generaal voegde daar by, dat, onder welk Gouvernement een Legerhoofd zich bevind, hy het moet gehoorzaamen, en enkel het belang van zyn Land in 't oog houden.

De Advocaat houdt zich byzonderlyk op met de Declaratie van Rolland. Hy beweerd dat die uitgelokt, en leugenachtig is. Hy is terug gekomen tot de byeenkomſt op het Magdalena's Bolwerk, welke hy formeel heeft geloochend; er is ten anderen niemant, die den uitſlag weet van die gewaande ſamenkomſt. Pichegru kan het niet zeggen, en de verklaaring van Moreau is even magtig als die van Rolland. De gerugten te Londen verſpreid, dat Moreau tot de Samenzweering behoorde, konden even zeer over elk ander Generaal plaats hebben; en zo men hem heeft doen noemen, is het baarblyklyk, om eenen doorluchtigen Verdeediger des Vaderlands te doen vallen.

Hy beredeneerd den Brief van Moreau aan den Eerſten Conſul, en vertoond dien als een Bewys-Stuk. Moreau heeft verſcheide keeren openingen ontfangen; wie ſtaat daar voor meerder bloot dan een Generaal, die een groote magt gebied, en alles door dezelve vermag? — Maar, zegt men, Moreau heeft valſche verklaaringen aan den Groot-Rechter gedaan; Hy behield zich voor om zyne verantwoording te ſchryven. — Maar, Moreau heeft een groot ongelyk gehad, namelyk van niet gezegt te hebben, *brengt my by den Eerſten Conſul, voor hem zal ik my verklaaren;* en had hy dien ſtap gedaan zou hy nu niet onder de beſchuldigden zyn. — Door zyne vaſtzetting onthutſt, heeft hy niet gedacht om die vraag te doen; maar hy heeft zyne verantwoording aan den Eerſten Conſul geädreſſeerd: misſchien te laat; maar op 7 Maart toen hy dien Brief adreſſeerde, waren de zaaken nog in denzelfden ſtaat, als op den 18 February, toen hy gearreſteerd wierd.

De Advocaat ſpreekt over de Correspondentie van Drake. Hy merkt aan, dat de naam van Moreau daarin ſlegts ééns voorkomt; dat is, daar Drake aan zyn Correspondent vraagt, of de arreſteering van dien Generaal een misnoegen veroorzaakt heeft, waarvan men zich bedienen kan; en de Correspondent ſlaat die hoope van den Engelſchen Agent ter neder, met te antwoorden dat de ondergeſchiktheid onder alle Militairen blyft heerſchen. Hy acht het nodeloos iets te zeggen, wegens de verklaaring van een Franſchen Kleermaaker te Londen aan den Ambaſſadeur Andreosſy gedaan, en welke ontwerpen van Moord tegen den Eerſten Conſul aanklaagt. De naam van Moreau komt er zelfs niet in voor, en die daadzaak is vreemd aan de zaak van zyn Client.

De Advocaat Bonnet beweerd, dat, toegeſtaan zynde dat Moreau kennis gehad heeft van de Samenzweering, geenerleije wet zyne ſchuldigheid uitſpreekt, om de bewaaring van het geheim; en hierby herinnerende, de veroordeeling ter dood van den Preſident de Thou, om het niet aanbrengen van zyn Vriend Saint-Marc, zegt hy, dat de nagedachtenis van den deugdzaamen Preſident is vereerd geworden, en die van zyne Rechters bezwalkt. De Preſident herinnerd den Advocaat, dat Moreau niet in beſchuldiging ſtaat over het *niet* aanbrengen van Pichegru, en zyne Medepligtigen, maar over te hebben ſaamgezwooren *met* hen. Bonnet verroond dat geenerlei geſchreeven bewys tegen zyn Client is aangevoerd geworden; dat Jury's alleen uitſpraak kunnen doen, op hunne bloote overtuiging; maar dat de Rechtbank bewyzen moet hebben, die klaarder dan den dag zyn; dat hooren zeggens, onzekere en waauwelige Declaratien zo als die van Rolland en van Lajolais, de ſchuldigheid van zynen Client niet kunnen veſtigen, en dat hy niet kan beſchuldigd worden dan van Onvoorzichtigheid en niet van Samenzweering.

Bonnet de voornaamſte middelen hebbende gereſumeerd, en de verantwoording herinnerd, door Moreau zelfs uitgeſproken, beſluit zyn Pleidooi met te verklaaren, dat hy hoopte dat de Concluſien, die het Rechtsgeding waren voorgegaan geen invloed zouden hebben op de beſliſſing van het Hof; dat die beſliſſing de onpartydigheid zoude waardig zyn, welke de Rechtbank kenmerkt, en om opgeteekend te worden op de gedenkrol van het Nageſlacht.

Het Pleidooi van den Heer Bonnet is met het grootſte genoegen gehoord, en men verlangt zeer om hetzelve in druk te zien, terwyl men verders algemeen wenſcht, dat de Generaal Moreau moge worden vry geſproken. Alle de Pleidooijen, in de Zitting van 8 Juny afgeloopen zynde, vroeg de Preſident aan de Beſchuldigden, of zy by hunne verdeediging niets hadden te voegen, het welk door verſcheiden is gedaan; onder anderen gaf Moreau aan den Preſident eenige geſchreeven aanmerkingen over; daar in volhard hy by zyne vorige Declaratie: hy beweerd, dat het Hof als geen voldoend bewys van Samenzweering kan beſchouwen, eene politieke Converſatie, die hy met Rolland heeft gehouden, en wiens verklaaring door redenen van perſoneel belang is voortgekomen.

Men heeft wyders ook opgemerkt, dat meeſt alle Advocaaten eenſtemmig hebben beweerd, dat er geene genoegzaame bewyzen voor eene ſamenzweering voorhanden waren; dat alles op hooren zeggen berust, en dat de verklaaringen, door ſommige Gevangenen afgelegt, in rechten niet aanneemlyk zyn, byzonder wanneer zy door daar in betrokkenen tegen geſproken worden, en op geene bewyzen ruſten.

Men zal nu eerlang den uitſlag van dit allerbelangrykſt Rechtsgeding kunnen verneemen, vermits het Gerechts-Hof den 9 Juny is begonnen te delibereeren, hebbende naar men zegt, de Procureur-Generaal, zonder eenige Pleidooijen tegen te ſpreeken, by zynen eiſch tot de doodſtraf, geperſiſteerd.

NB. De uitgebreidheid van de bovenſtaande Stukken belet ons verder eenig andere berigten te plaatſen. In de Brieven van Parys van den 10 dezer vind men een Keizerlyk Decreet van gunſt en gratie, in 19 Artykelen, raakende de loslaating van minſchuldige Gevangenen, betaalingen van Voedſterloonen, Pardon aan Deſerteurs, en aan Opſchryvelingen, die den dienſt ontweeken zyn, enz.

De 5 per Cents waren 57 en 45.

AMSTERDAM den 13 January. Van Batavia word in dato 10 September a. p. gemeld, dat toen aldaar in goeden ſtaat was het Schip *Vreede en Ruſt*, Kapt. U. Barends, laatſt van Java, met een lading Ryſt.

Met een Brief van St. Thomas van den 13 April, heeft men, dat 8 à 10 dagen daarna, zou vertrekken het Schip *Roſinette*, Kapt. J. C. Kornbeck, naar Embden.

Te Norderney lag den 4 dezer, wegens contrarie-wind in goede ſtaat Kapt. E. H. Ras, van Koningsbergen herwaards gedeſtineerd.

Met de Engelſche Brieven tot den 8 dezer heeft men: dat op de Kuſt van Ierland is geſtrand het Schip *William*, Kapt. Story, van Leverpool naar Newfoundland: doch men hoopte dat hetzelve er weder zou afkomen.

Te Scilly is Maſtloos en vol water binnen gebragt 't Schip *Willem*, hetzelve is, zo men denkt, geladen met Lompen.

Het Schip *John en William*, van Dublin naar Cheſter, is totaal verongelukt.

Het Oorlog-Schip *Courageux*, dat met de O. I. Vloot den 8 Mey van Portsmouth is vertrokken, is den 27 dier Maand voorby Kaap Finiſterre gezeild.

Door het Fregat *Africaine* is aangehouden en naar Jarmouth opgezonden het Schip *de vier Gebroeders*, Kapt. Harmsz, en *de Goede Verwagting*, beide van Embden.

De Franſche Kruiſſer *le Genereux*, Kapt. Melzy, is van een Kruistogt terug gekomen, met een Zweedſch Schip, geladen met Engelſche Goederen.

Volgens raporten is op het Eiland Sumatra in November laatſtleden genomen, het Schip *Eliza Anna*, van 400 Tonnen, van Madras.

Te Dieppe is opgebragt het Schip *Venus*, Kapt. Wardell, van Londen naar Jerſey.

Te Gibraltar is opgebragt het Schip *de Dolphin*, Kapt. F. Hytman, van Malaga naar Embden gedeſtineerd.

Arrivementen: In China het Deenſche O. I. Schip *Louiſa Auguſta*, Kapt. Stage, van Kopenhagen; te Barcelona J. E. Kaſten, van Embden; te Terragonn C. M. Jahnke, van hier; te St. Andero H. Henricus, van St. Martin; te Dundee H. Berends, van Embden; te Normoutier A. H. Ryke, van St. Vallery, en J. W. Poel, van Duinkerken; te Duinkerken het Schip *Emanuel*, Kapt. B. Freriks, van Bergen; te Oſtende G. J. Roskam, van Marennes; te Leer W. van Luik, van Rotterdam; te Embden J. K. Neuenkirchen, van Benicarlo, H. Mehrtens, van Charleſtown, B. Kortlang, van St. Thomas, D. Kelſo, van Grenock; te Tonningen R. M. Calb, van Philadelphia, J. Dickſon, van Newcaſtle, S. Abel, van Kadix, J. H. Meyer en Kapt. Bauer, van Londen, F. H. Kieviet en F. Remts, van hier; te Bergen J. Poort, van Rotterdam; te Lubek D. Huiſtreu, van Briſtol, C. D. Malchau, R. P. Ackerman, R. Wright en J. Finley, van Leverpool, H. Noorman, R. R. Duit, J. J. de Jong, A. J. Meyer en B. Hillman, van hier; te Kopenhagen de Kapts. Grondberg, Lange en Eben, uit de Weſt-Indien; te Swinemunde P. J. Hergens, van Embden, E. Hendriks, B. Harms en R. H. Jonker, van hier; te Dantzig H. Buiſing, van hier; en te Petersburg G. Molmaar.

Te Bajonne Zeilree D. Drabbe, naar Stettin; te Bordeaux het Schip *Charlotte Chriſtina*, Kapt. A. Peterſen, naar Kopenhagen.

Den 11 en 12 dezer zyn in Teſſel gearriveerd R. Everſen, L. H. Kok, T. Torgrimſe en K. Gunderſen, uit Noorwegen, A. Janſen, E. J. Viſſer en C. Adriaans, van Embden; en zyn van daar vertrokken D. Buſch, naar America, T. Buſſer, naar Philadelphia, F. H. Nulſon, naar Mogador, J. Schot, naar Alexandrie, J. Prior, naar Boſton, J. Adams, J. G. Baretto, J. C. Smit, N. Haufke, F. Sewert, J. A. de Luz en J. F. da Silva, naar Lisbon, I. Johnſon, L. Zeid en J. Hutcheſon, naar St. Ubes, J. C. Meyer, L. P. de Vries en C. Paulſen, naar Vrankryk, J. Henrichs, naar Petersburg, J. H. Evers, naar Roſtock, J. Kruger, naar Memel, J. G. Nyſon, naar Dramme, J. H. Ketelaar, W. Albertus, M. Willems en C. Groot, naar Embden, M. J. Blauk en J. H. Zephier, op avantuur.

In 't Vlie 10 en 11 Juny H. Steinvild, van Riga, E. E. Vries van Memel, H. Geerts uit Noorwegen, G. Abrahams, van Koningsbergen, J. O. Suk, naar Dantzig en J. Pieters, naar Elzeneur.

De COMMISSARIS-DIRECTEUR van 's LANDS MARINE, by het ZUIDELYK DEPARTEMENT, zal, op Donderdag den 21 Juny 1804, des morgens ten tien uuren, aan 's Lands Magazyn, te Rotterdam, laten verkoopen een party OUD YZER, ledige TEERTONNEN, een partytje PLANKSTUKKEN en SCHALEN, BRANDHOUT, SPAANDEREN en MOTH.

Word geadverteerd, dat by Appointement van Schepenen van *den Haag*, in dato 10 Juny 1804, geſteld op de Requeſte van R. C. BALDE, Huisvrouw van Mr. C. VANDER HOOP, *Gyberisz.*, woonende aldaar, alle de Crediteuren van laatſtgemelde PAUW, als Commiſſarriſſen, ten einde in hunne belangens gehoord te worden, op het verzoek van authoriſatie op de aangeſtelde Sequeſters tot afgifte van zodanige Goederen en Gelden als by gemelde Requeſte zyn gemeld: zullende inmiddels dat Requeſt met de daartoe behoorende Stukken, ter viſie leggen ten Compt. van den Procur. BERVOETS, in de Raam Straat, in 's Hage voorm.

GERHARDUS ALTIUS, GERR. SMEINK, JOHANPIETER HEBEL en DIRK LUGT, Makelaars, zullen op Maandag den 18 Juny 1804, te Amſterdam in *de Witte Zwaan*, op de Nieuwen Dyk, verkoopen een party Ooſterſche en Noordſche HOUTWAAREN, beſtaande in Riga, Nerva, en extra mooije Byhavenſe Balken, Nieuwe Nerva Sparren, Pruiſſiſche Deelen, Eike Stolpen, Maat-Balken en Barkoenen en andere Houtwaaren.

FRANS HELMIS, JACOBUS VAN OVERZEE, HERMANUS VAN DINTER, ISAACELIAS OUDEMANS, SIMON RODENBURG, G. H. HOOGEWERFF en CORNELIS VAN DYK, Makelaars te Rotterdam, zullen op Woensdag den 20 Juny 1804, 's avonds ten 5 uuren, in 't Logement genaamd *het Zwynshoofd*, verkoopen 54 Stukken *Jamaica* RUM, 40 Stukken en 1 Vaatjes *Americaanſche* RUM, 20 Pypen *Barcelona* VOORLOOP, beneven 80 Booten Oude *Zilla Nova* WYN LI, 1 ingeſtuk ken *Bandol* WYN. De voorſchreeve *Rum*, Barcelona *Voorloop* en *Wynen* zyn alreeds agt dagen voorleden aan boord gewezen, en verder onderrichting by gemelde Makelaars.

JOSEPH MASSAC, als Directeur van de onder denzelven gecontinueerde Negotiatie van primo December 1790, ten Comptoire van JEAN TEXIER, ANGELY en MASSAC, op Liquidated Debts opgerichr, en den 15den December 1800 geëxpireerd, advertreerd, dat volgens het Plan van Continuatie, de Intereſt-Coupons van 1 January 1804, op 1 July aanſtaande verſchenen, op den gemelde 15den July ter Comptoire van de Kasſiers BECK en LODEWYKS, zullen worden betaald met ƒ 65 ieder; en dat ook volgens gemelde Plan van Continuatie ten overſtaan van den Notaris J. H. ZILVER en Getuigen, zyn uitgeloot tien Aandeelen van gemelde Negotiatie, zynde: No. 90, 125, 131, 137, 148, 150, 162, 177, 181 en 270, dewelke al mede ten voorno. mde Comptoire van de Kasſiers BECK en LODEWYKS, ter voormelde tydtegens overgifte der Obligatien in lopende Coupons zullen gerembourſeerd worden met ƒ 1088:16, voor ieder Aandeel; — worden de voorts de Houders der twee Obligatien No. 235 en 301, bereids, volgens herhaalde Advertentie ter tyd in de Couranten gedaan, in de trekking van 't laaſt voorgaande Jaar uitgeloot, en rembourſabel met ƒ 1087:10, verzocht, daar mede op te komen, alzo geen Intereſt meer daar op betaald word, en dus het daar by exteerende Coupon van 1804, zo min als de daar op volgende van geene waarde is of zyn.

JOHANNES WESSELING, Makelaar, zal op Maandag den 18 Juny 1804, te Amſterdam in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwen Dyk, verkoopen een party Ooſterſche en Noordſche HOUTWAAREN, beſtaande in Riga, Nerva, en extra mooije Dantziger Balken. Vuure en Greene Coperwykſe en Byhavenſe Balken, Pruiſſiſe Deelen. Riga en Nerva Sparren, benevens een extra mooije party Eike Planken. Juffers. Twaalf-Ellens. Colters. Coperwykſe Deelen, en andere *Houtwaaren* meer.

A. E. DE WIT en I. DE WIT, Abraham Everards Zoon, Makelaars, zullen op Dingsdag den 26 Juny 1804, 's avonds ten 5 uuren precys, te Amſterdam in de Nes in de Brakke Grond, verkoopen een party Havanna SUYKER, (zoo gezund als beſchadigt) aangebragt per het Schip *Jemima & Fanny*, Kapitein *Henry White*, van Charleſtown: leggende als nader by Notitie zal worden aangewezen.

De COMMISSIE van SUPERINTENDENTIE over de ZEEHAVENS en ZEEGATEN der BATAAFSCHE REPUBLIEK, is voornemens, op derzelver nadere approbatie, door den Inspecteur van het eerste Distrikt, *J. Blanken, Jansz.*, in het openbaar te doen AANBESTEEDEN:

1. Het leveren van 150 Lasten Vilvoortsche, en 2000 Lasten Puin- of Brikſteenen, voor de Zuid-Zeedyken van het Eiland Goederheede.
2. Het Onderhoud van het 1, 18 en 19 Perceel Dykwerken, aan de Zuidzyde van het gemelde Eiland.
3. Het zesjarig Onderhoud der Krib-, Rys- en Aardenwerken, voor de Zwartewaalſchen Zeedyk.
4. Het zesjarig Onderhoud der twee Ryzen Kribben, op de Rivier de Nieuwe Maas beneden, en tegen over de Haven van Vlaardingen.
5. Het leveren en ſtorten van 150 Lasten Vilvoortſche Ballaſt-Steenen, voor 's Lands Werken, aan de O. Z. der Dordſche Kil.
6. Het zesjarig Onderhoud van het Paalen Hoofd, met de verdere Ryswerken, ten wederzyde van het boveneinde der Rivier het Spuy, onder Oud-Beijerland.

Deze Aanbeſteedingen zullen geſchieden op Woensdag den 20 Juny, 's middags ten 12 uuren, in 's Lands Huis te Helvoetſluis.

De Beſtekken zullen agt à tien dagen voor de Beſteeding, ter leezing liggen, te Goederheede by *Myndert Jongſten;* te Helvoetſluis by de Weduwe *Polders;* te Brielle *M. Heyman* aan de Zuidpoort; in den Haag in *het Boſſche Veerhuis;* te Puttershoek by *van Brunswyk;* te 's Gravendeel in de Herberg by *Vervoorn;* te Dordrecht in *Bellevue;* te Papendrecht, Gieſendam en Slidrecht in de Rechthuizen; te Hardinxveld in *de drie Snoeken;* te Werkendam in *'s Lands Welvaaren;* en eindelyk te Gorinchem by *van Dongen*, aan de Water Poort.

De locale aanwyzingen zullen te Goederheede, door den Opziener *C. Goekoop*, en voor de overige Werken, door den Opziener *C. Verhey, Bz.*, of andere Opzieners, twee dagen vóór de Beſteeding, aan de Gegadigdens gedaan worden.

BEKENDMAKING. De reſpective Wees- en Onbeheerde Boedelskamer der Rivier en onderhoorige Diſtricten van Demerary, maakt by dezen bekend, dat aldaar zoo *ab inteſtato* als onbeheerd aan dezelve vervallen zyn, de volgende Boedels, als: van LAVINIA CLIFF, J. TURNER, PEMBERTON, R. TOWITTEL, en LEONORA CATO; wordende elk en een iegelyk, die zig gerechtelyk legitimeeren kunnen, Erfgenaamen *ab inteſtato* van voorn. Perſoonen te zyn, Prætentien daar tegen mogten hebben, ofte Gelden daar aan verſchuldigd zyn, verzocht, derzelver Praetenſien in originali, of authentique Copyen in te geven, of hunne Schulden te voldoen ter Griffie van voorn. Kamer, uitterlyk binnen agt Maanden na dato dezes, alzo na expiratie van gemelde tyd, de ſtaaten der Boedels opgemaakt, aan het Edele Achtbaare Hof van Juſtitie dezer Colonie zullen worden overgelegd, de præ- en concurrentie daar over (des gerequireerd wordende) gedecideerd, en door Hun Ed. Achtbaare tegens non-Comparanten, ofte die geenen, die hunne Prætentien niet hebben ingelevert, het eeuwig ſilentium zal worden geïmponeerd.

Actum ter *Griffie*, in STABROEK, den 23 Maart 1803. F. A. VERNEDE.

BEKENDMAKING. De reſpective Wees- en Onbeheerde Boedelskamer der Rivier en onderhoorige Diſtricten van Demerary, maakt by dezen bekend, dat aldaar zoo, *ab inteſtato*, als onbeheerd, aan hetzelve vervallen zyn de volgende Boedels, als: van SYTJE RUICHAVER, BAVRITH, P. MILNER, G. BLORE, G. W. VAN DEINLEN, SIEDEN SCHUUR, SARAH MERTEN, T. R. KING, ELIZABETH REES, BELLA DUMELLET, DELIA, J. F. PERENAU, HASELKUS, THOMAS KELLY, Weduw ROCHELL, S. CUMMIUS, H. VAN DEN BERG en CLAUS BRAU; wordende elk en een iegelyk, die zig gerechtelyk legitimeeren kunnen Erfgenaamen *ab inteſtato* van voorn. Perſoonen te zyn, Prætentien daar tegen mogten hebben, ofte Gelden daar aan verſchuldigd zyn, verzocht derzelver Prætentien in originali of authenticque Copyen integeeven, of hunne Schulden te voldoen ter Griffie van voorn. Kamer, uitterlyk binnen agt Maanden na dato dezes, alzoo na expiratie van gemelde tyd, de ſtaaten des Boedels opgemaakt, aan het Ed. Achtbaare Hof van Juſtitie dezer Colonie zullen worden overgelegd, de præ- en concurrentie daar over (des gerequireerd wordende) gedecideerd, en door hun Ed. Achtbaare tegen de non-Comparanten, ofte tegen die geenen die hunne Prætentien niet hebben ingelevert, het eeuwig ſilentium zal worden geïmponeerd.

Actum ter *Griffie*, in STABROEK, den 18 October 1803. F. A. VERNEDE.

*** Alzoo door het Beroep van KRYN DE VOS, als *Schoolmeeſter* na Pernis, de Poſten van SCHOOLMEESTER, KOSTER, VOORZANGER en DOODGRAVER te Leymuiden zyn komen te vaceeren, op een Jaarlyks Tractement van Een Honderd Guldens als Schoolmeeſter, en van Vyf-en-Zeventig Guldens als Koſter en Voorzanger, vrye Woning en verdere aanzienlyke Emolumenten, kunnen die geenen, welke de vereiſchte Bekwaamheden bezitten, voorzien zynde van een volledig Getuigſchrift, of zig te onderwerpen aan 't Examen van de tegenwoordige order der Schoolen, zig adreſſeeren in Perſoon, des Zaturdags te voren, by den Preſident van het Gemeente-Beſtuur van Leymuiden en Vriesekoop, en by den Predikant aldaar, om hunne Gaven te laten zien en hooren, op den 17 en 24 Juny en 1 July dezes Jaars.

*** Dewyl, volgens Contract, met 30 Juny 1804, het gebruik der Firma van HERMANUS VAN DEN BOGAERD en PIETER D'AVOINE, moet ophouden; zoo werd by deze geadverteerd, dat de Negotie in KOFFY, THEE &c. &c., op voornoemde Firma gedreven, voortaan op dezelfde voet zal voortgezet worden onder de Firma van de Weduwe PIETER D'AVOINE, verzoekende ieders gunſt en recommandatie.

*** De Ondergeteekende neemt de vryheid aan 't geëerd Publiek te berigten, dat zy, examen gedaan hebbende in de Nederduitſche, Engelſche en Franſche Taalen, zich met der Woon geëtablisseerd heeft in de Nieuwe Steeg te Leyden, en Onderwyſ geeft aan jonge JUFVROUWEN in bovengenoemde Taalen, en verder in al het geen gewoonlyk in zulke Schoolen wordt geleerd. Neemt ook jonge Jufvrouwen zoo in de heele als halve KOST. Zy twyffeld niet of alle die haar gelieven te begunſtigen zullen met haar Onderwys genoegen kunnen neemen. Waarom zy zich in de gunſt aller Ouderen en Voogden aanbeveeld.

Et. KANTEBEEN.

*** UIT DE HAND TE KOOP een extra fraaije CHINEESCHE TENT, binnens werks lang en breed 16 en 1 half voet, hoog 20 voet, buiten omtrek lang en breed 26 en 1 vierde voet, met een Onderhuizinge, voorzien van diverſe Commoditeiten, benevens een HOUTE HUIZING van twee Verdiepingen, lang 57 en breed 19 voeten; zedert weinige Jaaren nieuw gebouwd, ſtaande op de Buitenluyen Dyk te *Hoorn*, aan het Water, zeer gemakkelyk te vervoeren: Te bevragen by C. BREEVELT, Makelaar te *Hoorn* voornoemt.

*** UIT DE HAND TE KOOP een BUITENPLAATSJE, *RUST LUST*, om terſtond bezit er van te neemen, geleegen buiten de Hoogewoerds Poort te Leyden, met een COUPEL aan de Vaart, en een TUYNHUYS aan de Weg, met alderbeſte Vrugtdraagende Boomen en Tuinvrugten, zeer vermaaklyk tot een Zomer-Verblyf: Is te bevraagen by den Boekverkooper D. DU SAAR, te Leyden, en aan de Tuyn.

*** UIT DE HAND TE KOOP, een HUYS en Erve, ſtaande en geleegen naby de Heul, onder Oudshoorn, waarin zedert onheuchelyke Jaaren de *Groſſierdery in Sterke Dranken* en *Kruideniers Winkel* is geëxerceerd en nog word gecontinueerd. Nader informatie by H. A. MOORREES, *Procureur*, te Alphen.

*** J. VAN GULIK, *Libraire à Amſterdam, débite les Nouveautés ſuivants: LYCE'E, ou Cours de Littérature Ancienne & Moderne, par* LA HARPE, *gr. 8vo., vol. 15 & 16. LE VERITABLE ESPRIT, de* J. J. ROUSSEAU, *ou Choix d'Obſervations ſur la Morale, par* SABATHIER, *gr. 8vo. 3 vol. LEçONS de LITTERATURE & de MORALE, ou Recueil des plus beaux Morceaux de la Langue Françaiſe, par* NOëL, *gr. 8vo. 2 vol. COUP d'OEIL ſur les Révolutions & la Réforme de la Médecine, par* CABANIS, *gr. 8vo. l'AMI DES FEMMES, ou Lettres d'un Médecin, concernant l'influence de l'habillement des Femmes ſur leurs Moeurs & leurs Santé, par* URSIN, *gr. 8vo. NOUVEAUX ELEMENS de PHTSIOLOGIE, par* RICHERAND, *gr. 8vo. 2 vol. OEUVRES de* P. CAMPE, *qui ont pour objet l'Hiſtoire Naturelle, la Phyſiologie & l'Anatomie Comparée, gr. 8vo. 3 vol., avec un Atlas de Figures in Folio. GEOGRAPHIE UNIVERSELLE, redigée ſur un nouveau Plan, par* J. PINKERTON, *gr. 8vo. 6 vol., avec un ſuperbe ATLAS de 42 Cartes. STATISTIQUE de la France & de ſes Colonies, par* HERBIN, *gr. 8vo. 7 vol., avec un ATLAS. HISTOIRE DES INDES OCCIDENTALES, de* BRYAN EDWARDS, *gr. 8vo. CLEF du COMMERCE de l'EUROPE, par* DESOLNEUX, *gr. 8vo. PARISEUM, ou Tableau de Paris en l'An XII., Ouvrage indiſpenſable pour connoitre & viſiter en peu de temps ce qu'il y a de curieux, par* J. F. C. BLANVILLAIN, *12mo. OEUVRES COMPLETTES de* BITAUBE', *gr. 8vo. 6 vol. OEUVRES de* DEMOUSTIER, *18me. 5 vol., contenant Théatre, 2 vol. COURS de MORALE, 2 vol., & les Conſolations, 1 vol. OEUVRES DIVERSES de* LA FONTAINE, *contenant les Amours de* Pſyché *&* de Cupidon, *Théatre, Fables, Oeuvres diverſe & Contes, 18me. 5 vol., Edition Stéreotype d'*Herhan. *MES SOUVENIRS de vingt ans de ſéjour à Berlin, ou FREDERIC le GRAND, ſa Famille, ſa Cour, &c., par* THIEBAULT, *gr. 8vo. 5 vol. ALLIANCE des Jacobins de France, avec le Miniſtère Anglais, Stratagemes de* Fr. DRAKE, *gr. 8vo. PLUTARQUE de la JEUNESSE, ou Abrégé des Vies des Hommes Illuſtres, 12mo. 2 vol. fig. l'ENEIDE, par* J. DELILLE, *4 vol., différentes Editions en différents Formats, avec & ſans le Texte Original. En outre pluſieurs* Romans *&* Nouveautés *en tout Genre, dont le* CATALOGUE *ſe diſtribue GRATIS.*

*** PHILIP MILLER'S MAANDELYKSCHE TUINOEFFENINGEN, in alles wat in *Moes-, Vrugt-* en *Bloemtuin, Stoven* en *Broeikas, Eut* en *Kweekery*, moet gedaan worden, nevens *Ondervindingen:* I. Van de *byzondere Jaargetyden om alle Vrug ten en Eetgewaſſen voortteteelen*, en van den *tyd wanneer dezelven gegeeten kunnen worden.* II. Van de byzondere *Jaargetyden om alle ſoorten van Boomen, Heeſters, en Planten te verplanten*, en van den tyd *wanneer zy groeijen.* III. Lyſt van MEDICINAALE PLANTEN; als mede van den *tyd wanneer dezen moeten vergaderd worden*, met eenige *Aanmerkingen* van JOB BASTER, *M. D., Nieuwe Druk*, waarby gevoegd zyn: 1. Een *kort Onderwys in de Nederlandſche Tuinbouw*; met de Afbeeldingen der Tuingereedſchappen. 2. Een *Tuin-Almanach*, en eenige *korte aanwyzingen voor iedere Maand.* 3. Een *Beſchryving* van veele *Bloemgewaſſen* en derzelver voortkweeking. 4. Een *Almanach voor Bloemiſten, Hoveniers-Spiegel, Tuinmans Maandelykſch Werk; Zaaden der Moestuinery*, enz. Dit Werk, met eene *Nieuwe* en *fraaije Tytelplaat* verſierd, is dezer dagen gedruk te AMSTERDAM by *H. Gartman, W. Vermandel en Zoon* en *W. Holtrop*, en alom te krygen, à 36 Stuivers.

*** *Voor Liefhebbers en Kweekers van* NACHTEGAALEN en KANARYVOGELS, zyn onmisbaar twee Boekjes, opzetlyk over deze beide *Vogeltjes* geſchreeven, ten gerieve der zulken als dezelven houden, 't zy om den *aangenamen zang* daar van te genieten, als om door *Broeijery* dezelven te vermeerderen: beide die Boekjes, het eene van WICKEDE', het andere van een' *ongenoemd Liefhebber*, verſcheiden malen herdrukt, koſten te zamen 22 Stuivers, of ieder afzonderlyk 11 Stuivers; te Amſterdam by HOLTROP, en elders.

*** Alöm bekend zyn de HOVENIERS- en HONDERDJARIGE ALMANAKKEN, gedrukt by HOLTROP te Amſterdam en in alle Steeden te krygen voor 17 Stuivers te zamen, of wel de *Hoveniers Almanach* alleen voor 11 Stuivers. *In geen Tuin behoren deze Werkjes gemiſt te worden*, indien de *Eigenaars* of *Gebruikers*, tot *geringe koſten*, zich den *grootſten overvloed van Fruiten, Vruchten en Moeſeryen* wil bezorgen. Hy ziet in die Boekjes wat hem, van dag tot dag, te doen ſtaat, indien hy zelf *zyn eigen Tuynman* of *Hovenier* wil wezen, of *wat hy te gelaſten heeft, om alles vroegtydig en ryklyk en het beſt te hebben*, 't zy van den *kouden grond* of in *kaſſen*, enz. enz.

*** *Als iets byzonders in dit Tydſtip, zyn voorhanden gekomen*, XXV beſte Exemplaaren, zo in *Letter-* als *Plaatdruk*, van LARREY'S GESCHIEDENIS VAN ENGELAND, SCHOTLAND en IERLAND, IV Deelen in groot Folio, verſierd met omtrent 70 Halfvels *Pourtraitten* (naar *v. d. Werff*) ſchoon van Druk, en uitmaakende eene uitmuntende Verzameling van Afbeeldingen, van *Koningen, Koninginnen, Mannen* en *Vrouwen* van naam. — Verder *generaale* en *ſpeciaale* KAARTEN van de *Britſche* Eilanden; AFBEELDINGEN van de ZITTING (*op Wolzakken*) van het HOOGER- en LAAGER-HUIS in alle deszelfs Pracht en Majeſteit, met den Koning op den Throon; de OVERTOGT van *Willem den III.*; enz. zynde by deze Exemplaaren de *plaate Grond van* LONDEN, wie by anderen Exemplaaren niet voorkomt. Aan de Eerſtkomende word dit Werk voor 18 GULDENS afgeleverd in loſſe Bladen, by W. HOLTROP te Amſterdam. Brieven FRANCO. NB. De Prys van dit Werk *na deze Maand* weder ZEVENTIG GULDENS.

*** HEDEN komt van *de Pers*, een *Allerlieffſt, Lief, Aardig* en *Comicq Werkje*, geſchikt als *een Uitſpanning* by *het het Ontbyt*, onder *een Pyp*, of *aan de Thee-Tafel*, en getyteld: DE HAAN MET NEGEN HENNEN, in zes Boeken, of circa LXX Hoofdſtukken, door CH. ALTING, in een zeer beſchaafde en decenten ſtyl geſchreeven, en eindigende met een *toepaſſelyk Zedeleer*, welke *de Haan* trekt uit zyn verſchillende *Minnereitjes* en *Familiaire Converſatien*, met onderſcheide *Jonge Vrouwtjens*, en *bevallige Meisjens*, netjes gedrukt, en met een geel Omſlagje ingenaaid, wordt voor de modique Prys van 14 Stuivers uitgegeeven *by meeſt alle Boekhandelaars*, onter anderen ook te Vlaardingen by *Nykerk*; Schiedam *Sweben, Poolman & Hemsdaal*; den Haag Wed. *de Groot en Zoonen* en Wed. *Leeuweſtyn*; Leyden Wed. *Cyfveer* en *Thyſſens*; Amſterdam *Bem, Nieman, Roos, van Es* en *Schalekamp*; Rotterdam *D. Vis, Holſtein, van Sante*, enz.

Te Leyden, by de WED. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breede Straat.

*** *Om veel voordeel te doen met weinig koſten*; in zyn *Bedryf* en *Kokwinning, wel te ſlagen*; zyne *gezondheid tot in eenen hoogen Ouderdom te bewaaren*, in één woord, om *Welvaard, Vrolykheid, Genoegen* en *Zegen* te blyven genieten, ga men te raade met het waarlyk *nuttig* en tot dat alles *aanleidend* en *hulpgevend* Boek: Den BURGER- BOER en LAND-EDELMAN, of HUISHOUDLYK WOORDENBOEK, voor *groot* en *klein*, zoo in de *Steden* als ten *Platten Lande*; in III Deelen, complect van A — Z. voor *f* 6: : te ſamen, en den *Derden Druk*, te Amſterdam by W. HOLTROP. Het ontbreekt aan geene voorbeelden van goodaniken, als erkennen *door dit Boek alleen, hun Fortuin gemaakt te hebben*, zelf in meer dan één opzicht, 't zy in 't *Financieele*, door *verbeteringen van Eigendommen, Landerye, Hoeven, Veeteelt, Jagt, Viſchery, Koophandel en Zeevaart, Trafiken, Ambachten* en *Handwerken*; of wel door *Herſtel* en *Behoud* van verlorene *Gezondheid*, enz. zoo en meer Exemplaaren zyn reeds van dit Boek geſleeten, in ons Land alleen.

*** Een zeer *intreſſant Stukje*, voor alle *belanghebbende* by de voor- of nadeelen der *Afſtaffche Bezittingen*, getyteld: COPIE-BRIEF uit de *nagelaten Boedel* van wylen BAREND KARSEBOOM, in leven Gezworen Klerck, en vervolgens Opper-Koopman en Groot-Caffier te Batavia, behelzende aanmerkelyke Anecdores zyn Hoog Edelh. den Heere Mr. S. C. NEDERBURGH, tot zyn Elucidatie medegedeeld. — Dit Stukje verſpreid veel licht over *deszelfs* gehouden *Handelwyze* zo *aan de Kaap* als *op Batavia*, en is voor 8 Stuiv. te bekomen in alle Boekwinkels der Bataafſche Republiek.

G. DE VOS, J. VANDERST, D. FRESCARO, DE J. RISTENPATT, C. STEENHOFF, Z. HANDLER, J. IN DEN BERGEN Junior en P. J. STAEDEL, Makelaars, zullen op Dingsdag den 19 Juny 1804, 's avonds ten 5 uuren precys, te Amſterdam in de Nes, in de Brakke Grond, verkooyen een Party extraordinaris ſuiks puike van 12 Kiſten Cont. CHINA CHINA; 4 Doozen BANILIES en 3 Baalen RAD. JALAPPE, (nu eerſt uit Zee gekomen en geloſt), by Faveylingen als die genoommerd zullen zyn; leggende ten Huize van de Heer *A. Tyler van Hall*, op de Leeuwe Gragt, over de Berg Straat.

*** By DE ERVEN van ISAAC VAN CLEEF, *Boekverkoopers in 's Hage*, en verder alom, wordt uitgegeeven: De GRONDBEGINZELEN der PROEFONDERVINDELYKE NATUURKUNDE, door A. VAN BEMMELEN, *Lector* in de *Wis-, Natuur-* en *Sterrekunde* der *Renswoudſche Fundatie* te DELFT, enz. Het *derde Deel's eerſte Stuk*, in gr. 8vo.: à *f* 1: 5. Van de VORIGE STUKKEN zyn me de noch eenige Exemplaaren te bekomen.

*** By WILLEM VANYZERWORST, Boekhandelaar te Utrecht, is van de Pers gekomen en alom verzonden: *Dagboek, Gemeenzaame Brieven en Eenzaame Overdenkingen*, van L. C. geſchreven door wylen Juffrouw CATHARINA ALLEGONDA VAN LIER, aan *Cabo de Goede Hoop*, en op Haar verzoek, by Haar leven gedaan, uitgegeeven door JOANNES JACOBUS KICHERER, Predikant by de Hervormde Kerke en Zendeling onder de Heidenen in Afrika, in gr. Octavo. De Prys is *f* 2: 16.

W. KANTELAAR, C. VAN DER LINGEN, A. BEZELMAN, A. STOLTENKAMP, G. C. FEIDLER en C. A. NOODHORN, Makelaars, zullen op Woensdag den 4 July 1804, 's namiddags ten 5 uuren, te Amſterdam in de Nes in de Brakke Grond, verkoopen een party van circa 9500 Buenos Airos en Nova Colonia HUYDEN; leggende als nader by Notitie zullen werden aangeweezen.

B. EVERARD en H. EVERARD, Makelaars, zullen op Maandag den 9 July 1804, te Amſterdam in 't Oudemanshuis Heeren Logement, verkoopen een kapitaal hegt ſterk en weldoortimmerd KOOPMANS-HUYS en Erve, ſtaande en geleegen op de Keizers Gragt, aan de Zuidzyde, tuſſchen de Spiegel en Vyzel Straaten, getekend No. 686; benevens een hegte ſterke STAL, ROETSHUYS en Erve er agter, uitkomende in de Kolk Straat, (te zamen in een Koop) breeder by Biljetten onderſchreeven, en te zien Dingsdags en Vrydags, met een Brieſje door een der Makelaars onderteekend. NB. De Benyzing van Eigendom en Veil-Conditien zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag te zien zyn ten Comptoire van de Notarisſen HUNTUM en KARSELOOM, op 't Cingel, over de Berg Straat.